

SMLOUVA O EVROPSKÉ UNII

JEHO VELIČENSTVO KRÁL BELGIČANŮ, JEJÍ VELIČENSTVO KRÁLOVNA DÁNSKA, PREZIDENT SPOLKOVÉ REPUBLIKY NĚMECKO, PREZIDENT ŘECKÉ REPUBLIKY, JEHO VELIČENSTVO KRÁL ŠPANĚLSKA, PREZIDENT FRANCOUZSKÉ REPUBLIKY, PREZIDENT IRSKA, PREZIDENT ITALSKÉ REPUBLIKY, JEHO KRÁLOVSKÁ VÝSOST VELKOVÉVODA LUCEMBURSKA, JEJÍ VELIČENSTVO KRÁLOVNA NIZOZEMSKA, PREZIDENT PORTUGALSKÉ REPUBLIKY, JEJÍ VELIČENSTVO KRÁLOVNA SPOJENÉHO KRÁLOVSTVÍ VELKÉ BRITÁNIE A SEVERNÍHO IRSKA,

ROZHODNUTI vstoupit do nové etapy procesu evropské integrace zahájeného založením Evropských společenství,

PŘIPOMÍNÁJÍCE dějinný význam překonání rozdělení evropského kontinentu a potřebu vytvořit pevné základy podoby budoucí Evropy,

POTVRZUJÍCE oddanost základním sociálním právům, jak jsou vymezena v Evropské sociální chartě podepsané dne 18. října 1961 v Turině a v Chartě Společenství základních sociálních práv pracovníků z roku 1989,

POTVRZUJÍCE svou oddanost zásadám svobody, demokracie a úcty k lidským právům a základním svobodám a zásadám právního státu,

PŘEJÍCE SI prohloubit solidaritu mezi svými národy při respektování jejich historie, kultury a tradic,

PŘEJÍCE SI dále posílit demokratickou povahu a efektivní fungování orgánů a umožnit jim tak v jednotném institucionálním rámci lépe plnit úkoly, jež jim jsou svěřeny,

ROZHODNUTI dosáhnout posílení a konvergence svých hospodářství a zavést hospodářskou a měnovou unii, jež v souladu s ustanoveními této smlouvy zahrnuje jednotnou a stabilní měnu,

ODHODLÁNI podporovat hospodářský a sociální rozvoj svých národů s ohledem na zásadu udržitelného rozvoje a v rámci dotvoření vnitřního trhu a posilování soudržnosti a ochrany životního prostředí a provádět politiku, která bude zajišťovat, že rozvoj hospodářské integrace bude provázen rozvojem ostatních oblastí,

ROZHODNUTI zavést společné občanství pro státní příslušníky svých zemí,

ROZHODNUTI provádět společnou zahraniční a bezpečnostní politiku včetně budoucího vymezení společné obranné politiky, která by mohla vést v souladu s článkem 17 ke společné obraně, a posilovat tak evropskou identitu a nezávislost v zájmu podpory míru, bezpečnosti a pokroku v Evropě a ve světě,

ROZHODNUTI usnadnit volný pohyb osob a zároveň zajišťovat bezpečnost a ochranu svého lidu vytvořením prostoru svobody, bezpečnosti a práva v souladu s ustanoveními této smlouvy,

ROZHODNUTI pokračovat v procesu vytváření stále užšího svazku mezi národy Evropy, v němž jsou rozhodnutí přijímána co nejbližší občanům v souladu se zásadou subsidiarity,

SE ZŘETELEM k dalším krokům, jež je třeba učinit v zájmu dosažení pokroku v evropské integraci,

SE ROZHODLI založit Evropskou unii, a za tím účelem byli jmenováni tito zplnomocnění zástupci:

ZA JEHO VELIČENSTVO KRÁLE BELGIČANŮ:

Mark EYSKENS, ministr zahraničních věcí,

Philippe MAYSTADT, ministr financí;

ZA JEJÍ VELIČENSTVO KRÁLOVNU DÁNSKA:

Uffe ELLEMANN-JENSEN, ministr zahraničních věcí,

Anders FOGH RASMUSSEN, ministr hospodářství;

ZA PREZIDENTA SPOLKOVÉ REPUBLIKY NĚMECKO:

Hans-Dietrich GENSCHER, spolkový ministr zahraničních věcí,

Theodor WAIGEL, spolkový ministr financí;

ZA PREZIDENTA ŘECKÉ REPUBLIKY:

Antonios SAMARAS, ministr zahraničních věcí,

Efthymios CHRISTODOULOU, ministr hospodářství;

ZA JEHO VELIČENSTVO KRÁLE ŠPANĚLSKA:

Francisco FERNÁNDEZ ORDÓÑEZ, ministr zahraničních věcí,

Carlos SOLCHAGA CATALÁN, ministr hospodářství a financí;

ZA PREZIDENTA FRANCOUZSKÉ REPUBLIKY:

Roland DUMAS, ministr zahraničních věcí,

Pierre BEREGOVOY, ministr hospodářství, financí a rozpočtu;

ZA PREZIDENTA IRSKA:

Gerard COLLINS, ministr zahraničních věcí,

Bertie AHERN, ministr financí;

ZA PREZIDENTA ITALSKÉ REPUBLIKY:

Gianni DE MICHELIS, ministr zahraničních věcí,

Guido CARLI, ministr státního pokladu;

ZA JEHO KRÁLOVSKOU VÝSOST VELKOVÉVODU LUCEMBURSKA:

Jacques F. POOS, místopředseda vlády, ministr zahraničních věcí,

Jean-Claude JUNCKER, ministr financí;

ZA JEJÍ VELIČENSTVO KRÁLOVNU NIZOZEMSKA:

Hans van den BROEK, ministr zahraničních věcí,

Willem KOK, ministr financí;

ZA PREZIDENTA PORTUGALSKÉ REPUBLIKY:

João de Deus PINHEIRO, ministr zahraničních věcí,

Jorge BRAGA DE MACEDO, ministr financí;

ZA JEJÍ VELIČENSTVO KRÁLOVNU SPOJENÉHO KRÁLOVSTVÍ VELKÉ BRITÁNIE A SEVERNÍHO IRSKA:

Rt. Hon. Douglas HURD, státní tajemník pro zahraniční věci a Britské společenství národů,

The Hon. Francis MAUDE, finanční tajemník státního pokladu;

KTEŘÍ se po výměně svých plných mocí, jež byly shledány v dobré a náležitě formě, dohodli na těchto ustanoveních:

HLAVA I

SPOLEČNÁ USTANOVENÍ

Článek 1 (bývalý článek A)

Touto smlouvou zakládají Vysoké smluvní strany mezi sebou Evropskou unii (dále jen „Unie“).

Tato smlouva představuje novou etapu v procesu vytváření stále užšího svazku mezi národy Evropy, v němž jsou rozhodnutí přijímána co nejotevřeněji a co nejbližší občanům.

Unie je založena na Evropských společenstvích doplněných politikami a formami spolupráce stanovenými touto smlouvou. Jejím posláním je utvářet vztahy mezi členskými státy a mezi jejich národy na základě soudržnosti a solidarity.

Článek 2 (bývalý článek B)

Unie si stanoví tyto cíle:

- podporovat hospodářský a sociální pokrok a vysokou úroveň zaměstnanosti a dosahovat vyváženého a udržitelného rozvoje, zejména vytvořením prostoru bez vnitřních hranic, posilováním hospodářské a sociální soudržnosti a zavedením hospodářské a měnové unie, jež v souladu s ustanoveními této smlouvy v konečném důsledku zahrne i jednotnou měnu;
- potvrzovat svou identitu na mezinárodní scéně, zejména prováděním společné zahraniční a bezpečnostní politiky včetně postupného vymezení společné obranné politiky, která by mohla vést v souladu s článkem 17 ke společné obraně;
- upevňovat ochranu práv a zájmů státních příslušníků svých členských států zavedením občanství Unie;

Revidovaný překlad právního předpisu Evropských společenství

- zachovávat a rozvíjet Unii jako prostor svobody, bezpečnosti a práva, ve kterém je zaručen volný pohyb osob ve spojení s vhodnými opatřeními týkajícími se kontroly na vnějších hranicích, práva azylu, přistěhovalectví a předcházení a potírání zločinnosti;
- v plném rozsahu zachovávat *acquis communautaire* a rozvíjet je, přičemž se posoudí, do jaké míry je potřebné přehodnotit politiky a formy spolupráce zaváděné touto smlouvou s cílem zajistit účinnost mechanismů a orgánů Společenství.

Cílů Unie je dosahováno za podmínek a v časovém sledu stanoveném touto smlouvou při dodržení zásady subsidiarity vymezené v článku 5 Smlouvy o založení Evropského společenství.

Článek 3 (bývalý článek C)

Unie disponuje jednotnou soustavou orgánů, která zajišťuje soudržnost a nepřetržitost činností uskutečňovaných k dosažení jejích cílů za současného zachování a rozvíjení *acquis communautaire*.

Unie zajišťuje zejména soudržnost všech svých vnějších činností jako celku v rámci své zahraniční, bezpečnostní a hospodářské politiky a politiky rozvoje. Rada a Komise odpovídají za zajištění této soudržnosti, a za tímto účelem spolupracují. V rámci svých pravomocí zajišťují provádění těchto politik.

Článek 4 (bývalý článek D)

Evropská rada dává Unii nezbytné podněty pro její rozvoj a vymezuje obecné politické směry tohoto rozvoje.

Evropská rada sdružuje hlavy států nebo předsedy vlád členských států a předsedu Komise. Jim jsou nápomocni ministři zahraničních věcí členských států a jeden člen Komise. Evropská rada se schází alespoň dvakrát ročně za předsednictví hlavy státu či předsedy vlády členského státu, který vykonává předsednictví Rady.

Evropská rada podává Evropskému parlamentu zprávu po každém svém zasedání a každoročně mu předkládá písemnou zprávu o pokroku, jehož Unie dosáhla.

Článek 5 (bývalý článek E)

Evropský parlament, Rada, Komise, Soudní dvůr a Účetní dvůr vykonávají své pravomoci za podmínek a pro účely, které vymezují jednak ustanovení smluv o založení Evropských společenství a následných smluv a dokumentů, jež je mění či doplňují, a jednak ostatní ustanovení této smlouvy.

Článek 6 (bývalý článek F)

1. Unie je založena na zásadách svobody, demokracie, dodržování lidských práv a základních svobod a právního státu, zásadách, které jsou společné členským státům.
2. Unie ctí základní práva zaručená Evropskou úmlouvou o ochraně lidských práv a základních svobod podepsanou v Římě dne 4. listopadu 1950 a ta, jež vyplývají z ústavních tradic společných členským státům, jako obecné zásady práva Společenství.
3. Unie ctí národní identitu svých členských států.

Revidovaný překlad právního předpisu Evropských společenství

4. Unie si zajistí prostředky nezbytné pro dosažení svých cílů a pro provádění svých politik.

Článek 7 (bývalý článek F.1)

1. Na návrh jedné třetiny členských států nebo Komise a po obdržení souhlasu Evropského parlamentu může Rada složená z hlav států nebo předsedů vlád jednomyslně rozhodnout, že došlo k závažnému a trvajícím porušení zásad uvedených v čl. 6 odst. 1 ze strany členského státu, poté co vládu tohoto členského státu vyzve, aby se k této věci vyjádřila.

2. Bylo-li učiněno takové zjištění, může Rada kvalifikovanou většinou rozhodnout, že určitá práva, která pro dotyčný stát vyplývají z použití této smlouvy, včetně hlasovacích práv zástupců jeho vlády v Radě, budou pozastavena. Přitom přihledne k možným důsledkům takového pozastavení pro práva a povinnosti fyzických a právnických osob.

Povinnosti dotyčného členského státu vyplývající z této smlouvy jsou pro tento stát v každém případě i nadále závazné.

3. Rada může později kvalifikovanou většinou rozhodnout, že změní nebo zruší opatření přijatá podle odstavce 2, jestliže se změnila situace, která vedla k přijetí těchto opatření.

4. Pro účely tohoto článku Rada rozhoduje bez přihlídnutí k hlasu zástupce vlády dotyčného členského státu. To, že se osobně přítomní nebo zastoupení členové zdrží hlasování, nebrání přijetí rozhodnutí uvedených v odstavci 1. Kvalifikovaná většina je vymezena jako podíl vážených hlasů zúčastněných členů Rady, který je stanoven v čl. 205 odst. 2 Smlouvy o založení Evropského společenství.

Tohoto odstavce se použije i tehdy, jsou-li hlasovací práva pozastavena podle odstavce 2.

5. Pro účely tohoto článku rozhoduje Evropský parlament dvoutřetinovou většinou odevzdaných hlasů, které představují většinu jeho členů.

HLAVA II

USTANOVENÍ POZMĚŇUJÍCÍ SMLOUVU O ZALOŽENÍ EVROPSKÉHO HOSPODÁŘSKÉHO SPOLEČENSTVÍ S CÍLEM ZALOŽIT EVROPSKÉ SPOLEČENSTVÍ

Článek 8 (bývalý článek G)

(není obsažen)

HLAVA III

USTANOVENÍ POZMĚŇUJÍCÍ SMLOUVU O ZALOŽENÍ EVROPSKÉHO SPOLEČENSTVÍ UHLÍ A OCELI

Článek 9 (bývalý článek H)

(není obsažen)

HLAVA IV

USTANOVENÍ POZMĚŇUJÍCÍ SMLOUVU O ZALOŽENÍ EVROPSKÉHO SPOLEČENSTVÍ PRO ATOMOVOU ENERGII

Článek 10 (bývalý článek I)

(není obsažen)

HLAVA V

USTANOVENÍ O SPOLEČNÉ ZAHRANIČNÍ A BEZPEČNOSTNÍ POLITICE

Článek 11 (bývalý článek J.1)

1. Unie vymezuje a provádí společnou zahraniční a bezpečnostní politiku, která zahrnuje všechny oblasti zahraniční a bezpečnostní politiky a jejímiž cíli jsou:

- chránit společné hodnoty, základní zájmy, nezávislost a celistvost Unie v souladu se zásadami Charty Organizace spojených národů;
- posilovat bezpečnost Unie ve všech formách;
- zachovávat mír a posilovat mezinárodní bezpečnost v souladu se zásadami Charty Organizace spojených národů, jakož i se zásadami Helsinského závěrečného aktu a cíli Pařížské charty, včetně těch, které se vztahují na vnější hranice;
- podporovat mezinárodní spolupráci;
- rozvíjet a upevňovat demokracii a právní stát, jakož i dodržování lidských práv a základních svobod.

2. Členské státy aktivně a bezvýhradně podporují zahraniční a bezpečnostní politiku Unie v duchu loajality a vzájemné solidarity.

Členské státy spolupracují na rozšiřování a rozvoji své vzájemné politické solidarity. Zdrží se jakéhokoli jednání, které je v rozporu se zájmy Unie nebo může snižovat účinnost jejího působení jako soudržné síly v mezinárodních vztazích.

Rada dbá na dodržování těchto zásad.

Článek 12 (bývalý článek J.2)

Unie sleduje cíle vytyčené v článku 11:

- vymezováním zásad a obecných směrů společné zahraniční a bezpečnostní politiky;
- rozhodováním o společných strategiích;
- přijímáním společných akcí;

Revidovaný překlad právního předpisu Evropských společenství

- zaujímáním společných postojů;
- posilováním systematické spolupráce mezi členskými státy při provádění jejich politiky.

Článek 13 (bývalý článek J.3)

1. Evropská rada vymezuje zásady a obecné směry společné zahraniční a bezpečnostní politiky, včetně věci souvisejících s obranou.
2. Evropská rada rozhoduje o společných strategiích, které Unie provádí v oblastech, kde existují důležité společné zájmy členských států.

Ve společných strategiích jsou vymezeny cíle, doba trvání a prostředky, které Unie a členské státy poskytnou.

3. Rada na základě obecných směrů stanovených Evropskou radou přijímá rozhodnutí nezbytná pro vymezení a provádění společné zahraniční a bezpečnostní politiky.

Rada doporučuje společné strategie Evropské radě a provádí je zejména přijímáním společných akcí a zaujímáním společných postojů.

Rada dbá na jednotu, soudržnost a účinnost postupu Unie.

Článek 14 (bývalý článek J.4)

1. Rada přijímá společné akce. Společné akce jsou zaměřeny na řešení zvláštních situací, při nichž se operativní akce ze strany Unie považuje za žádoucí. Ve společných akcích jsou vymezeny cíle, rozsah, prostředky, které budou Unii poskytnuty, podmínky jejich provádění, a je-li to nezbytné, doba trvání.

2. Dojde-li ke změně okolností majících podstatný vliv na záležitost, která je předmětem společné akce, přezkoumá Rada zásady a cíle této akce a přijme nezbytná rozhodnutí. Dokud Rada nerozhodne, společná akce trvá.

3. Společné akce zavazují členské státy při zaujímání postojů a při provádění jejich činnosti.

4. Rada může požádat Komisi o předložení jakýchkoli vhodných návrhů, které se týkají společné zahraniční a bezpečnostní politiky, aby zajistila provedení společné akce.

5. Každý národní postoj nebo opatření, které jsou plánovány v rámci společné akce, se oznámí s dostatečným předstihem, aby se v případě potřeby mohly konat předběžné konzultace v Radě. Povinnost předběžného informování se nevztahuje na opatření, která představují pouhé převzetí rozhodnutí Rady v jednotlivých státech.

6. V nevyhnutelných případech vyplývajících ze změn situace a nerozhodla-li Rada, mohou členské státy s ohledem na obecné cíle společné akce přijmout nezbytná okamžitá opatření. Dotyčný členský stát o těchto opatřeních okamžitě uvědomí Radu.

7. Nastanou-li při provádění společné akce větší potíže, vyrozumí o nich členský stát Radu, která je projedná a hledá odpovídající řešení. Taková řešení nesmějí být v rozporu s cíli společné akce ani nesmějí snižovat její účinnost.

Článek 15 (bývalý článek J.5)

Rada zaujímá společné postoje. Společné postoje vymezují přístup Unie ke konkrétní otázce zeměpisné nebo tématické povahy. Členské státy zajistí, aby jejich vnitrostátní politiky byly v souladu se společnými postoji.

Článek 16 (bývalý článek J.6)

Členské státy se v rámci Rady navzájem informují a konzultují o všech otázkách zahraniční a bezpečnostní politiky obecného zájmu, aby prostřednictvím sladěného a souběžného jednání zajistily co nejúčinnější uplatňování vlivu Unie.

Článek 17 (bývalý článek J.7)

1. Společná zahraniční a bezpečnostní politika zahrnuje všechny otázky, které se týkají bezpečnosti Unie, včetně postupného vymezení rámce společné obranné politiky v souladu s druhým pododstavcem, která by mohla vést ke společné obraně, rozhodne-li tak Evropská rada. V tomto případě doporučí Evropská rada členským státům přijetí takového rozhodnutí v souladu s jejich ústavními předpisy.

Západoevropská unie (ZEU) je nedílnou součástí vývoje Unie, která poskytuje Unii přístup k operativním prostředkům, zejména v rámci odstavce 2. Podporuje Unii při vymezení obranných hledisek společné zahraniční a bezpečnostní politiky v souladu s tímto článkem. Unie napomáhá vytváření užších institucionálních vztahů se ZEU s ohledem na možnost začlenění ZEU do Unie, rozhodne-li tak Evropská rada. V tomto případě doporučí Evropská rada členským státům přijetí takového rozhodnutí v souladu s jejich ústavními předpisy.

Politika Unie podle tohoto článku se nedotýká zvláštní povahy bezpečnostní a obranné politiky některých členských států a uznává závazky některých členských států uskutečňujících svou společnou obranu v rámci Organizace Severoatlantické smlouvy (NATO), které vyplývají ze Severoatlantické smlouvy a které jsou v souladu se společnou bezpečnostní a obrannou politikou vytvořenou v tomto rámci.

V míře, v jaké to členské státy považují za vhodné, bude postupně vytváření rámce společné obranné politiky podporováno vzájemnou spoluprací v oblasti vyzbrojování.

2. Otázky upravené tímto článkem zahrnují humanitární a záchranné mise, mise k udržení míru a mise bojových jednotek k řešení krizí, včetně prosazování míru.

3. Unie využívá ZEU, aby vypracovávala a prováděla rozhodnutí a akce Unie, které souvisejí s obranou.

Pravomoc Evropské rady vypracovat obecné směry v souladu s článkem 13 se vztahuje i na ZEU v otázkách, ve kterých Unie ZEU využívá.

Využívá-li Unie ZEU, aby vypracovala a provedla rozhodnutí Unie o misích uvedených v odstavci 2, mohou se těchto misí účastnit v plném rozsahu všechny členské státy Unie. Rada po dohodě s orgány ZEU přijme nezbytná praktická opatření, která by všem členským státům podílejícím se na těchto misích umožnila se plně a rovnocenně podílet na plánování a rozhodování ZEU.

Rozhodnutí, která se týkají obrany podle tohoto odstavce, jsou přijímána, aniž jsou dotčeny politiky a závazky uvedené v odst. 1 třetím pododstavci.

Revidovaný překlad právního předpisu Evropských společenství

4. Tento článek nebrání rozvoji užší spolupráce mezi dvěma nebo více členskými státy na dvoustranné úrovni v rámci ZEU a Severoatlantické aliance, pokud tato spolupráce není v rozporu se spoluprací upravenou v této hlavě ani ji nenarušuje.

5. Za účelem dosažení cílů tohoto článku budou jeho ustanovení znovu posouzena v souladu s článkem 48.

Článek 18 (bývalý článek J.8)

1. Předsednictví zastupuje Unii v záležitostech společné zahraniční a bezpečnostní politiky.
2. Předsednictví odpovídá za provádění rozhodnutí přijatých podle této hlavy; v rámci těchto úkolů vyjadřuje postoj Unie v mezinárodních organizacích a na mezinárodních konferencích.
3. Předsednictví je nápomocen generální tajemník Rady, který vykonává funkci vysokého představitele pro společnou zahraniční a bezpečnostní politiku.
4. Komise je plně zapojena do úkolů uvedených v odstavcích 1 a 2. Při plnění těchto úkolů je předsednictví případně nápomocen příští předsedající členský stát.
5. Rada může, kdykoli to považuje za nezbytné, jmenovat zvláštního zástupce pro jednotlivé politické otázky.

Článek 19 (bývalý článek J.9)

1. Členské státy koordinují svou činnost v mezinárodních organizacích a na mezinárodních konferencích. Na nich zastávají své společné postoje.

V mezinárodních organizacích a na mezinárodních konferencích, jichž se neúčastní všechny členské státy, zastávají zúčastněné státy společné postoje.

2. Aniž je dotčen odstavec 1 a čl. 14 odst. 3, členské státy zastoupené v mezinárodních organizacích a na mezinárodních konferencích, kterých se neúčastní všechny členské státy, průběžně informují nezúčastněné členské státy o všech otázkách společného zájmu.

Členské státy, které jsou současně členy Rady bezpečnosti Organizace spojených národů, harmonizují svůj postup a plně informují ostatní členské státy. Členské státy, které jsou stálými členy Rady bezpečnosti, budou při výkonu svých funkcí hájit postoje a zájmy Unie, aniž je dotčena jejich odpovědnost podle Charty Organizace spojených národů.

Článek 20 (bývalý článek J.10)

Diplomatická a konzulární zastoupení členských států a zastoupení Komise ve třetích zemích a na mezinárodních konferencích a jejich zastoupení při mezinárodních organizacích spolupracují tak, aby zajistila dodržování a provádění společných postojů a společných akcí přijatých Radou.

Prohlubují spolupráci výměnou informací, vypracováváním společných hodnocení a přispíváním k provádění ustanovení článku 20 Smlouvy o založení Evropského společenství.

Článek 21 (bývalý článek J.11)

Předsednictví konzultuje s Evropským parlamentem hlavní hlediska a základní možnosti společné zahraniční a bezpečnostní politiky a zajišťuje, aby názory Evropského parlamentu byly náležitě brány v úvahu. Evropský parlament je předsednictvím a Komisí pravidelně informován o vývoji zahraniční a bezpečnostní politiky Unie.

Evropský parlament může Radě klást dotazy nebo jí dávat doporučení. Každoročně koná rozpravu o pokroku při provádění společné zahraniční a bezpečnostní politiky.

Článek 22 (bývalý článek J.12)

1. Každý členský stát nebo Komise se mohou Rady dotazovat na záležitostech týkající se společné zahraniční a bezpečnostní politiky a mohou předkládat Radě návrhy.

2. V případech vyžadujících rychlé rozhodnutí svolá předsednictví z vlastního podnětu nebo na žádost Komise nebo členského státu mimořádné zasedání Rady ve lhůtě čtyřiceti osmi hodin, a je-li to naprosto nezbytné, ve lhůtě kratší.

Článek 23 (bývalý článek J.13)

1. Rozhodnutí podle této hlavy přijímá Rada jednomyslně. Zdrží-li se přítomní nebo zastoupení členové hlasování, není to překážkou přijetí těchto rozhodnutí.

Zdrží-li se člen Rady hlasování, může to odůvodnit formálním prohlášením podle tohoto pododstavce. V takovém případě není povinen provést rozhodnutí, uznává však, že rozhodnutí zavazuje Unii. V duchu vzájemné solidarity se dotyčný členský stát zdrží jakékoli činnosti, která by se mohla dostat do rozporu s činností Unie založené na takovém rozhodnutí nebo jí bránit, a ostatní členské státy jeho postoj uznávají. Představují-li členové Rady, kteří učinili takové prohlášení, více než jednu třetinu hlasů vážených podle čl. 205 odst. 2 Smlouvy o založení Evropského společenství, není rozhodnutí přijato.

2. Odchylně od odstavce 1 rozhoduje Rada kvalifikovanou většinou:

- přijímá-li společné akce, zaujímá-li společné postoje nebo přijímá-li jiná rozhodnutí na základě společné strategie;
- přijímá-li rozhodnutí k provedení společné akce nebo společného postoje.

Prohlásí-li člen Rady, že se z důležitých důvodů státní politiky, které musí uvést, zamýšlí postavit proti přijetí některého rozhodnutí kvalifikovanou většinou, hlasování se nekoná. Rada může kvalifikovanou většinou požádat, aby byla věc předložena Evropské radě k jednomyslnému rozhodnutí.

Hlasům členů Rady je přidělena váha podle čl. 205 odst. 2 Smlouvy o založení Evropského společenství. K přijetí rozhodnutí je potřeba nejméně 62 hlasů alespoň deseti členů.

Tento odstavec se nevztahuje na rozhodnutí související s vojenstvím nebo obranou.

3. Procedurální otázky rozhoduje Rada většinou svých členů.

Článek 24 (bývalý článek J.14)

Je-li k provedení této hlavy nezbytné uzavřít dohodu s jedním nebo více státy nebo mezinárodními organizacemi, může Rada jednomyslným rozhodnutím zmocnit předsednictví, aby za tímto účelem zahájilo jednání, případně s podporou Komise. Takové dohody uzavírá jednomyslným rozhodnutím Rada na doporučení předsednictví. Členský stát, jehož zástupce v Radě prohlásí, že tento stát musí splnit své ústavní předpisy, není touto dohodou vázán; ostatní členové Rady se mohou dohodnout na prozatímním provádění dohody.

Tento článek se vztahuje i na věci spadající do hlavy VI.

Článek 25 (bývalý článek J.15)

Aniž je dotčen článek 207 Smlouvy o založení Evropského společenství, sleduje Politický výbor mezinárodní situaci v oblastech společné zahraniční a bezpečnostní politiky a přispívá k vymezení politik podáváním stanovisek Radě na její žádost nebo z vlastního podnětu. Sleduje také provádění dohodnutých politik, aniž je dotčena působnost předsednictví a Komise.

Článek 26 (bývalý článek J.16)

Generální tajemník Rady, vysoký představitel pro společnou zahraniční a bezpečnostní politiku je nápomocen Radě v otázkách společné zahraniční a bezpečnostní politiky především tím, že přispívá k formulování, přípravě a provádění politických rozhodnutí a případně tím, že vede jménem Rady na žádost předsednictví politický dialog se třetími stranami.

Článek 27 (bývalý článek J.17)

Komise je plně zapojena do prací v oblasti společné zahraniční a bezpečnostní politiky.

Článek 28 (bývalý článek J.18)

1. Články 189, 190, 196 až 199, 203, 204, 206 až 209, 213 až 219, 255 a 290 Smlouvy o založení Evropského společenství se vztahují na ustanovení týkající se oblastí uvedených v této hlavě.
2. Správní výdaje, které orgánům vzniknou na základě ustanovení týkajících se oblastí uvedených v této hlavě, jsou hrazeny z rozpočtu Evropských společenství.
3. Operativní výdaje, které vzniknou v souvislosti s prováděním výše uvedených ustanovení, jsou rovněž hrazeny z rozpočtu Evropských společenství s výjimkou výdajů na operace v souvislosti s vojenstvím nebo obranou a případů, kdy Rada jednomyslně rozhodne jinak.

Nejsou-li výdaje hrazeny z rozpočtu Evropských společenství, hradí je členské státy podle klíče hrubého národního produktu, pokud Rada jednomyslně nerozhodne jinak. Členské státy, jejichž zástupci v Radě učinili formální prohlášení podle čl. 23 odst. 1. druhého pododstavce, nejsou povinny přispívat na financování operací v souvislosti s vojenstvím nebo obranou.

4. Rozpočtový proces upravený ve Smlouvě o založení Evropského společenství se vztahuje na výdaje, které jsou hrazeny z rozpočtu Evropských společenství.

HLAVA VI

USTANOVENÍ O POLICEJNÍ A SOUDNÍ SPOLUPRÁCI V TRESTNÍCH VĚCECH

Článek 29 (bývalý článek K.1)

Aniž jsou dotčeny pravomoci Evropského společenství, klade si Unie za cíl poskytovat svým občanům v prostoru svobody, bezpečnosti a práva vysokou úroveň ochrany tím, že rozvíjí společný postup členských států v oblasti policejní a soudní spolupráce v trestních věcech, a tím, že předchází rasismu a xenofobii a potírá je.

Tohoto cíle se dosáhne předcházením organizované i neorganizované trestné činnosti a bojem proti ní, zejména proti terorismu, obchodu s lidmi, trestným činům proti dětem, nedovolenému obchodu s drogami a nedovolenému obchodu se zbraněmi, korupci a podvodům, prostřednictvím:

- užší spolupráce policejních, celních a jiných příslušných orgánů členských států přímo nebo prostřednictvím Evropského policejního úřadu (Europolu) v souladu s články 30 a 32;
- užší spolupráce soudních a jiných příslušných orgánů členských států v souladu s čl. 31 písm. a) až d) a článkem 32;
- sblížením předpisů trestního práva členských států v souladu s čl. 31 písm. e), je-li to nezbytné.

Článek 30 (bývalý článek K.2)

1. Společný postup v oblasti policejní spolupráce zahrnuje:

- a) operativní spolupráci příslušných orgánů včetně policie, celních orgánů a jiných donucovacích orgánů členských států při předcházení trestným činům, jejich odhalování a objasňování;
- b) shromažďování, uchovávání, zpracovávání, analýzu a výměnu příslušných informací, včetně informací donucovacích orgánů k oznámením o podezřelých finančních operacích, zejména prostřednictvím Europolu, za podmínky dodržování příslušných předpisů o ochraně osobních údajů;
- c) spolupráci a společné iniciativy v oblasti vzdělávání, výměny styčných důstojníků, služebních pobytů, využití prostředků a forenzního výzkumu;
- d) společné vyhodnocování kriminalistických metod při odhalování závažných forem organizované trestné činnosti.

Revidovaný překlad právního předpisu Evropských společenství

2. Rada podporuje spolupráci prostřednictvím Europolu a během pěti let od vstupu Amsterodamské smlouvy v platnost zejména:

- a) umožní Europolu usnadňovat a podporovat přípravu a povzbuzovat koordinaci a provádění konkrétních vyšetřovacích akcí příslušných orgánů členských států včetně operativních akcí společných týmů, které zahrnují zástupce Europolu;
- b) přijme opatření, která Europolu umožní obracet se na příslušné orgány členských států se žádostí provést a koordinovat vyšetřování ve zvláštních případech a rozvíjet konkrétní odborné znalosti, které mohou být předávány členským státům, aby jim pomáhaly při vyšetřování případů organizované trestné činnosti;
- c) podpoří spolupráci mezi úředníky činnými v trestním řízení, specializovanými na boj proti organizované trestné činnosti v úzké spolupráci s Europolem;
- d) zavede síť výzkumu, dokumentace a statistiky o přeshraniční trestné činnosti.

Článek 31 (bývalý článek K.3)

Společný postup v oblasti soudní spolupráce v trestních věcech zahrnuje:

- a) usnadňování a urychlování spolupráce příslušných ministerstev a soudních nebo obdobných orgánů členských států v řízení a při výkonu rozhodnutí;
- b) usnadňování vydávání mezi členskými státy;
- c) zajišťování slučitelnosti použitelných předpisů členských států, pokud je to nezbytné ke zlepšení této spolupráce;
- d) předcházení kompetenčním konfliktům mezi členskými státy;
- e) postupné přijímání opatření k zavedení minimálních pravidel o znacích skutkových podstat trestných činů a trestech v oblasti organizované trestné činnosti, terorismu a nedovoleného obchodu s drogami.

Článek 32 (bývalý článek K.4)

Rada stanoví podmínky a meze, za nichž mohou příslušné orgány uvedené v člancích 30 a 31 zasahovat na území jiného členského státu ve spojení a po dohodě s jeho orgány.

Článek 33 (bývalý článek K.5)

Tato hlava se nedotýká výkonu působnosti členských států v oblasti udržování veřejného pořádku a ochrany vnitřní bezpečnosti.

Článek 34 (bývalý článek K.6)

1. V oblastech uvedených v této hlavě se členské státy informují a konzultují v Radě tak, aby koordinovaly své postupy. K tomu navazují spolupráci mezi příslušnými útvary svých státních správ.

2. Rada přijímá opatření a podporuje vhodnou formou a vhodnými postupy uvedenými v této hlavě spolupráci sloužící cílům Unie. Za tím účelem může Rada z podnětu členského státu nebo Komise jednomyslně:

a) zaujímat společné postoje vymezující přístup Unie k určité otázce;

b) přijímat rámcová rozhodnutí za účelem sblížení právních a správních předpisů členských států. Rámcová rozhodnutí jsou závazná pro členské státy co do výsledku, kterého má být dosaženo, přičemž volba forem a prostředků se ponechává vnitrostátním orgánům. Nemají přímý účinek;

c) přijímat rozhodnutí za jakýmkoli jiným účelem, který je v souladu s cíli této hlavy, s vyloučením sblížení právních a správních předpisů členských států. Tato rozhodnutí jsou závazná a nemají přímý účinek; Rada přijímá kvalifikovanou většinou opatření, která jsou nezbytná k provedení těchto rozhodnutí na úrovni Unie;

d) vypracovávat úmluvy, které doporučí členským státům k přijetí v souladu s jejich ústavními předpisy. Členské státy zahájí odpovídající proces ve lhůtě stanovené Radou.

Není-li v těchto úmluvách stanoveno jinak, vstoupí v platnost, jakmile budou přijaty alespoň polovinou členských států, a to v členských státech, které je přijaly. Opatření k provedení úmluv jsou přijímána v Radě dvoutřetinovou většinou hlasů smluvních stran.

3. Má-li Rada rozhodnout kvalifikovanou většinou, je hlasům jejích členů přidělena váha podle čl. 205 odst. 2 Smlouvy o založení Evropského společenství a k přijetí aktů Rady je potřeba nejméně 62 hlasů alespoň deseti členů.

4. V procedurálních otázkách Rada rozhoduje většinou svých členů.

Článek 35 (bývalý článek K.7)

1. Soudní dvůr Evropských společenství má za podmínek stanovených v tomto článku pravomoc rozhodovat o předběžných otázkách týkajících se platnosti a výkladu rámcových rozhodnutí a rozhodnutí, výkladu úmluv uzavřených podle této hlavy, jakož i platnosti a výkladu opatření k jejich provedení.

2. Každý členský stát může uznat prohlášením učiněným při podpisu Amsterodamské smlouvy nebo kdykoli později pravomoc Soudního dvora rozhodovat o předběžných otázkách podle odstavce 1.

3. Učinil-li členský stát prohlášení podle odstavce 2 tohoto článku, uvede, že:

a) každý soud tohoto státu, jehož rozhodnutí nelze napadnout opravnými prostředky podle vnitrostátního práva, může požádat Soudní dvůr o rozhodnutí o předběžné otázce týkající se platnosti nebo výkladu aktu uvedeného v odstavci 1, která se v řízení před ním vyskytla, považuje-li je za nezbytné k vydání svého rozsudku, nebo že

b) každý soud tohoto státu může požádat Soudní dvůr o rozhodnutí o předběžné otázce týkající se platnosti nebo výkladu aktu uvedeného v odstavci 1, která se v řízení před ním vyskytla, považuje-li je za nezbytné k vydání svého rozsudku.

Revidovaný překlad právního předpisu Evropských společenství

4. Každý členský stát může bez ohledu na to, zda učinil prohlášení podle odstavce 2, předložit Soudnímu dvoru v řízeních podle odstavce 1 svá podání nebo písemná vyjádření k věci.

5. Soudní dvůr nemá pravomoc přezkoumávat platnost nebo přiměřenost opatření policie nebo jiných donucovacích orgánů ani výkon působnosti členských států v oblasti udržování veřejného pořádku a ochrany vnitřní bezpečnosti.

6. Soudní dvůr je příslušný přezkoumávat legalitu rámcových rozhodnutí a rozhodnutí na základě žalob podaných členským státem nebo Komisí pro nepřislušnost, porušení podstatných formálních náležitostí, porušení této smlouvy nebo právního předpisu týkajícího se jejího provádění, anebo pro zneužití pravomoci. Žaloby podle tohoto odstavce je třeba zahájit ve lhůtě dvou měsíců od zveřejnění aktu.

7. Soudní dvůr je příslušný rozhodovat o všech sporech mezi členskými státy o výklad nebo použití právních aktů přijatých podle čl. 34 odst. 2, které Rada nevyřeší do šesti měsíců od jejich předložení jedním z jejích členů. Soudní dvůr je dále příslušný rozhodovat spory mezi členskými státy a Komisí o výklad a použití úmluv uzavřených podle čl. 34 odst. 2 písm. d).

Článek 36 (bývalý článek K.8)

1. Zřizuje se koordinační výbor vyšších úředníků. Současně s koordinační činností má výbor za úkol:

- podávat stanoviska Radě na její žádost nebo z vlastního podnětu;
- přispívat, aniž je dotčen článek 207 Smlouvy o založení Evropského společenství, k přípravě jednání Rady v oblastech uvedených v článku 29.

2. Komise je v plném rozsahu zapojena do prací v oblastech uvedených v této hlavě.

Článek 37 (bývalý článek K.9)

Členské státy v mezinárodních organizacích a na mezinárodních konferencích, jichž se účastní, zastávají společné postoje přijaté podle ustanovení této hlavy.

Články 18 a 19 se použijí přiměřeně na záležitosti spadající do této hlavy.

Článek 38 (bývalý článek K.10)

Dohody uvedené v článku 24 mohou upravovat záležitosti spadající do této hlavy.

Článek 39 (bývalý článek K.11)

1. Před přijetím opatření uvedených v čl. 34 odst. 2 písm. b), c) a d) Rada konzultuje Evropský parlament. Evropský parlament vydá své stanovisko ve lhůtě, kterou může Rada stanovit a která není kratší než tři měsíce. Nevydá-li v této lhůtě žádné stanovisko, může Rada rozhodnout.

2. Předsednictví a Komise pravidelně informují Evropský parlament o činnosti v oblastech, které upravuje tato hlava.

3. Evropský parlament může Radě klást dotazy nebo jí podávat doporučení. Každoročně koná rozpravu o pokroku dosaženém v oblastech uvedených v této hlavě.

Článek 40 (bývalý článek K.12)

1. Členské státy, které mezi sebou zamýšlejí navázat posílenou spolupráci, mohou být s výhradou článků 43 a 44 zmocněny obracet se na orgány a využívat postupy a mechanismy stanovené ve smlouvách, pokud zamýšlená spolupráce:

- a) zachovává pravomoci Evropského společenství a cíle stanovené v této hlavě;
- b) má za cíl umožnit, aby se Unie rychleji rozvíjela v prostor svobody, bezpečnosti a práva.

2. Zmocnění uvedené v odstavci 1 udělí Rada kvalifikovanou většinou na žádost dotyčných členských států poté, co požádala Komisi, aby vydala své stanovisko; žádost bude předložena také Evropskému parlamentu.

Prohlásí-li člen Rady, že se z důležitých důvodů státní politiky, které musí uvést, zamýšlí postavit proti přijetí některého rozhodnutí kvalifikovanou většinou, hlasování se nekoná. Rada může kvalifikovanou většinou požádat, aby byla věc předložena Evropské radě k jednomyslnému rozhodnutí.

Hlasům členů Rady je přidělena váha podle čl. 205 odst. 2 Smlouvy o založení Evropského společenství. K přijetí rozhodnutí je potřeba nejméně 62 hlasů alespoň deseti členů.

3. Každý členský stát, který se zamýšlí připojit ke spolupráci podle tohoto článku, oznámí svůj úmysl Radě a Komisi; Komise k tomu podá Radě do tří měsíců od obdržení oznámení své stanovisko, případně s připojeným doporučením konkrétní úpravy, kterou považuje za nezbytnou, aby se členský stát mohl k dotyčné spolupráci připojit. Do čtyř měsíců od okamžiku oznámení rozhodne Rada o žádosti a o konkrétních úpravách, které považuje za nezbytné. Rozhodnutí se pokládá za přijaté, ledaže Rada kvalifikovanou většinou rozhodne o jeho odložení; v tomto případě sdělí Rada důvody svého rozhodnutí a stanoví lhůtu pro jeho přezkoumání. Pro účely tohoto odstavce Rada rozhoduje za podmínek stanovených v článku 44.

4. Články 29 až 41 se vztahují na posílenou spolupráci podle tohoto článku, nestanoví-li tento článek a články 43 a 44 jinak.

Ustanovení Smlouvy o založení Evropského společenství, která se týkají pravomoci Soudního dvora Evropských společenství a výkonu této pravomoci, se vztahují na odstavce 1, 2 a 3.

5. Tento článek se nedotýká Protokolu o začlenění schengenského *acquis* do rámce Evropské unie.

Článek 41 (bývalý článek K.13)

1. Články 189, 190, 195, 196 až 199, 203, 204, čl. 205 odst. 3, články 206 až 209, 213 až 219, 255 a 290 Smlouvy o založení Evropského společenství se vztahují na ustanovení týkající se oblastí uvedených v této hlavě.

2. Správní výdaje, které orgánům vzniknou na základě ustanovení týkajících se oblastí uvedených v této hlavě, jsou hrazeny z rozpočtu Evropských společenství.

3. Operativní výdaje, které vzniknou v souvislosti s prováděním výše uvedených ustanovení, jsou rovněž hrazeny z rozpočtu Evropských společenství, pokud Rada jednomyslně nerozhodne jinak. Nejsou-li výdaje hrazeny z rozpočtu Evropských společenství, hradí je členské státy podle klíče hrubého národního produktu, ledaže Rada rozhodne jednomyslně jinak.

4. Rozpočtový proces upravený ve Smlouvě o založení Evropského společenství se vztahuje na výdaje, které jsou hrazeny z rozpočtu Evropských společenství.

Článek 42 (bývalý článek K.14)

Rada může z podnětu Komise nebo členského státu a po konzultaci s Evropským parlamentem jednomyslně rozhodnout, že postup v oblastech uvedených v článku 29 spadá pod hlavu IV Smlouvy o založení Evropského společenství, a zároveň rozhodne o příslušném hlasovacím postupu. Doporučí členským státům, aby přijaly toto rozhodnutí v souladu se svými ústavními předpisy.

HLAVA VII

USTANOVENÍ O POSÍLENÉ SPOLUPRÁCI

Článek 43 (bývalý článek K.15)

1. Členské státy, které mezi sebou zamýšlejí navázat posílenou spoluprací, se mohou obracet na orgány a využívat postupy a mechanismy stanovené v této smlouvě a Smlouvě o založení Evropského společenství, pokud zamýšlená spolupráce:

- a) je zaměřena na to, aby podporovala cíle Unie a chránila její zájmy a sloužila jim;
- b) zachovává zásady uvedených smluv a jednotný institucionální rámec Unie;
- c) se použije až jako poslední prostředek, jestliže nelze dosáhnout cílů uvedených smluv postupy v nich stanovenými;
- d) týká se alespoň většiny členských států;
- e) nenarušuje *acquis communautaire* ani opatření přijatá podle jiných ustanovení uvedených smluv;
- f) nenarušuje pravomoci, práva, povinnosti a zájmy členských států nepodílejících se na spolupráci;
- g) je otevřena všem členským státům a dovoluje jim kdykoli se ke spolupráci připojit, jestliže se podrobí původnímu rozhodnutí a rozhodnutím učiněným v jeho rámci;
- h) vyhovuje dodatečným zvláštním kritériím stanoveným v článku 5a Smlouvy o založení Evropského společenství a článku 40 této smlouvy, v závislosti na dotyčné oblasti, a je schválena Radou v souladu s postupy v nich stanovenými.

2. Členské státy použijí akty a rozhodnutí přijatá k provedení spolupráce, na které se podílejí, pokud se jich týkají. Členské státy, které se na spolupráci nepodílejí, nebrání jejímu provádění státům, které se na ní podílejí.

Článek 44 (bývalý článek K.16)

1. Pro přijímání aktů a rozhodnutí, které jsou nezbytné k provedení spolupráce podle článku 43, platí příslušná institucionální ustanovení této smlouvy a Smlouvy o založení Evropského společenství. Všichni členové Rady se mohou účastnit jednání, na rozhodování se však podílejí pouze zástupci členských států zúčastněných na posílené spolupráci. Kvalifikovaná většina je vymezena podílem vážených hlasů zúčastněných členských států Rady, který je stanoven v čl. 205 odst. 2 Smlouvy o založení Evropského společenství. K jednomyslnosti stačí jednomyslnost pouze dotčených členů Rady.
2. Náklady, které vznikají z provádění spolupráce, s výjimkou správních nákladů orgánů, hradí zúčastněné členské státy, pokud Rada jednomyslně nerozhodne jinak.

Článek 45 (bývalý článek K.17)

Rada a Komise pravidelně informují Evropský parlament o vývoji posílené spolupráce navázané na základě této hlavy.

HLAVA VIII

ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

Článek 46 (bývalý článek L)

Ustanovení Smlouvy o založení Evropského společenství, Smlouvy o založení Evropského společenství uhlí a oceli a Smlouvy o založení Evropského společenství pro atomovou energii, která se týkají pravomocí Soudního dvora Evropských společenství a výkonu těchto pravomocí, se vztahují pouze na následující ustanovení této smlouvy:

- a) ustanovení pozměňující Smlouvu o založení Evropského hospodářského společenství s ohledem na založení Evropského společenství, Smlouvu o založení Evropského společenství uhlí a oceli a Smlouvu o založení Evropského společenství pro atomovou energii;
- b) ustanovení hlavy VI za podmínek stanovených v článku 35;
- c) ustanovení hlavy VII za podmínek stanovených v článku 11 Smlouvy o založení Evropského společenství a článku 40 této smlouvy;
- d) ustanovení čl. 6 odst. 2 ve vztahu k jednání orgánů, pokud má Soudní dvůr pravomoc podle smluv o založení Evropských společenství a podle této smlouvy;
- e) články 46 až 53.

Článek 47 (bývalý článek M)

S výhradou ustanovení pozměňujících Smlouvu o založení Evropského hospodářského společenství s ohledem na založení Evropského společenství, Smlouvu o založení Evropského společenství uhlí a oceli a Smlouvu o založení Evropského společenství pro atomovou energii a těchto závěrečných ustanovení se tato smlouva nedotýká smluv o založení Evropských společenství nebo následných smluv či aktů tyto smlouvy pozměňujících nebo doplňujících.

Článek 48 (bývalý článek N)

Vláda kteréhokoli členského státu nebo Komise může Radě předkládat návrhy na změnu smluv, na nichž je Unie založena.

Zaujme-li Rada po konzultaci s Evropským parlamentem a v případě potřeby i Komise stanovisko pro svolání konference zástupců vlád členských států, svolá předsedající Rady tuto konferenci, aby se společně dohodly změny, jež by v těchto smlouvách měly být provedeny. Institucionální změny v měnové oblasti jsou rovněž konzultovány s Evropskou centrální bankou.

Změny vstupují v platnost po ratifikaci všemi členskými státy v souladu s jejich ústavními předpisy.

Článek 49 (bývalý článek O)

Každý evropský stát, který uznává zásady uvedené v čl. 6 odst. 1, může požádat o členství v Unii. Svou žádost podává Radě, která rozhoduje jednomyslně po konzultaci s Komisí a po obdržení souhlasu Evropského parlamentu, vyjádřeného nadpoloviční většinou všech jeho členů.

Podmínky přijetí a s ním spojené nezbytné následné úpravy smluv, na nichž je Evropská unie založena, jsou předmětem dohody mezi členskými státy a žadatelským státem. Tato dohoda vyžaduje ratifikaci všemi smluvními státy v souladu s jejich ústavními předpisy.

Článek 50 (bývalý článek P)

1. Články 2 až 7 a články 10 až 19 Smlouvy o vytvoření jednotné Rady a jednotné Komise Evropských společenství podepsané v Bruselu dne 8. dubna 1965 se zrušují.

2. Článek 2 a čl. 3 odst. 2 a hlava III Jednotného evropského aktu podepsaného v Lucemburku dne 17. února 1986 a v Haagu dne 28. února 1986 se zrušují.

Článek 51 (bývalý článek Q)

Tato smlouva se uzavírá na dobu neurčitou.

Článek 52 (bývalý článek R)

1. Tato smlouva bude ratifikována Vysokými smluvními stranami v souladu s jejich ústavními předpisy. Ratifikační listiny budou uloženy u vlády Italské republiky.
2. Tato smlouva vstupuje v platnost dnem 1. ledna 1993 za předpokladu, že budou uloženy všechny ratifikační listiny, nebo nestane-li se tak, prvním dnem měsíce následujícího po uložení ratifikační listiny tím signatářským státem, který tak učiní jako poslední.

Článek 53 (bývalý článek S)

Tato smlouva, sepsaná v jediném vyhotovení v jazyce anglickém, dánském, francouzském, irském, italském, německém, nizozemském, portugalském, řeckém a španělském, přičemž všechna znění mají stejnou platnost, bude uložena v archivu vlády Italské republiky, která předá její ověřený opis všem vládám ostatních signatářských států.

Na základě smlouvy o přistoupení z roku 1994 jsou znění této smlouvy v jazyce finském a švédském rovněž platná.